

№ Φ 092.22/637

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΟΥ
ΑΝΘΡΩΠΟΥ**

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

Υπόθεση **È È** **και λοιποί**
Κατά
Ελλάδας

(Προσφυγή υπ'αρ. 54391/08)

Απόφαση

Στρασβούργο, 10 Ιανουαρίου 2012

Η απόφαση αυτή είναι οριστική. Μπορεί να επέλθουν μερικές αλλαγές στην μορφή.

Νο Φ 092.22/637

Στην υπόθεση **Έ Έ και λοιποί κατά Ελλάδας,**

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Πρώτο Τμήμα), αφού συνεδρίασε σε Επιτροπή, με την ακόλουθη σύνθεση:

Anatoly Kovler, Πρόεδρος,

Λίνο-Αλέξανδρο Σισιλιάνο,

Erik Mose, Δικαστές,

Και με την σύμπραξη του André Wampach, *Αναπληρωτή Γραμματέα Τμήματος,*

Αφού διασκέφθηκε σε Συμβούλιο, στις 6 Δεκεμβρίου 2011,

Εξέδωσε την παρούσα απόφαση, που υιοθετήθηκε την ημερομηνία αυτή:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση προέκυψε μετά από προσφυγή (αρ. 54391/08) κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας που κατέθεσαν οκτώ Έλληνες υπήκοοι, οι κκ. **Έ Έ Έ Έ και οι κες Έ Έ Έ Έ Έ Έ Έ Έ Ά Έ Έ** οι προσφεύγοντες»), οι οποίοι

προσέφυγαν στο Δικαστήριο στις 24 Οκτωβρίου 2008, σύμφωνα με το άρθρο 34 της Σύμβασης Προστασίας των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Οι προσφεύγοντες εκπροσωπούνται από τους Δικηγόρους Αθηνών Ν.Φραγκάκη, Γ.Ζαχαρόπουλο και Ζ.Βαλαβάνη. Η ελληνική κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπήθηκε από τον κο Ι.Μπακόπουλο και την κα Γ. Κοττά, Δικαστικούς Αντιπροσώπους στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους.

3. Στις 25 Νοεμβρίου 2010, η προσφυγή κοινοποιήθηκε στην Κυβέρνηση. Κατ' εφαρμογή του Πρωτοκόλλου υπ'αρ. 14 η υπόθεση παραπέμφθηκε σε Επιτροπή.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟ

I. ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΥΠΟ ΚΡΙΣΗ ΥΠΟΘΕΣΗΣ

No Φ 092.22/637

4. Η παρούσα υπόθεση αφορά μια διαφορά ιδιοκτησίας ανάμεσα στους προσφεύγοντες και το Δημόσιο. Το επίδικο οικοπέδο αποτελεί τμήμα του «Κτήματος Καρρά», που βρίσκεται έξω από την Αθήνα. Τα δικαιώματα κυριότητας του κτήματος αυτού αποτέλεσαν αντικείμενο των αποφάσεων *Νάστου κατά Ελλάδας*, αρ. 51356/99, 10 Ιανουαρίου 2003 και *Έ κατά Ελλάδας (αρ. 2)*, αρ. 16163/02, 15 Ιουλίου 2005. Οι προσφεύγοντες στην παρούσα υπόθεση είναι αγοραστές των οικοπέδων που ανήκαν στην

M.N μία από τις προσφεύγουσες στις ανωτέρω υποθέσεις.

5. Στις 11 Νοεμβρίου 1985, η Δ.Ο.Υ δημοσίων κτημάτων εξέδωσε πρωτόκολλο κατάληψης τους επίδικου οικοπέδου, σε εκτέλεση της απόφασης αρ. 3950/1246 του Υπουργού Οικονομικών που κατέτασσε το επίδικο οικοπέδο ως τμήμα δημοσίου κτήματος. Στις 10 Ιανουαρίου 1987, η ιδιοκτήτρια του οικοπέδου εκείνη την εποχή, η M.N. προσέφυγε στα πολιτικά δικαστήρια με αγωγή ζητώντας την αναγνώριση του δικαιώματος κυριότητάς της.

6. Στις 29 Δεκεμβρίου 1989, η M.N. πούλησε στους πρώτο, έβδομο και τελευταίο προσφεύγοντα καθώς και στους προκατόχους των άλλων προσφευγόντων το επίδικο οικοπέδο. Όπως προκύπτει από το συμβόλαιο πώλησης του οικοπέδου, οι αγοραστές ήξεραν την αμφισβήτηση που υπήρχε ως προς το ιδιοκτησιακό καθεστώς του οικοπέδου.

7. Στις 16 Σεπτεμβρίου 1997, οι αγοραστές προσέφυγαν στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών με αγωγή κατά του Δημοσίου ζητώντας να αναγνωριστούν ως κύριοι του επίδικου οικοπέδου και την πληρωμή αποζημίωσης για την επικαλούμενη δέσμευση της περιουσίας τους.

8. Το 1998, απεβίωσε ο σύζυγος της τέταρτης προσφεύγουσας και πατέρας της πέμπτης και έκτης προσφεύγουσας. Οι τελευταίες τον διαδέχθηκαν στα δικαιώματά του ως κυρίου.

9. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι στις 6 Οκτωβρίου 1998, πριν την έναρξη της δίκης ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, ο πρόεδρος του Δικαστηρίου, που είχε προεδρεύσει στις προηγούμενες υποθέσεις που εξετάστηκαν την ίδια μέρα, αντικαταστάθηκε από έναν άλλον δικαστή. Στις 16 Δεκεμβρίου 1998, το ίδιο δικαστήριο ανέστειλε την εκδίκαση της υπόθεσης μέχρι να αποφανθεί το ίδιο δικαστήριο επί της

No Φ 092.22/637

αγωγής που είχε ασκήσει η προκάτοχός τους, Μ.Ν. σχετικά με τα δικαιώματα κυριότητάς της (απόφαση αρ. 9777/1998).

10. Στις 20 Ιανουαρίου 2000, οι προσφεύγοντες ζήτησαν να οριστεί νέα δικάσιμος. Στις 22 Νοεμβρίου 2000, το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών απέρριψε την αίτησή τους με την αιτιολογία ότι εξακολουθούσε να εκκρεμεί η υπόθεση σχετικά με τα δικαιώματα της ιδιοκτήτριας Μ.Ν. (απόφαση αρ. 9392/2000).

11. Στις 5 Αυγούστου 2004, οι προσφεύγοντες ζήτησαν και πάλι να συνεχιστεί η δίκη. Η δικάσιμος ορίστηκε αρχικά στις 7 Δεκεμβρίου 2006. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η δικάσιμος αναβλήθηκε για τις 13 Δεκεμβρίου 2007, και στην συνέχεια για τις 8 Ιανουαρίου 2009. Την τελευταία αυτή ημερομηνία το Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών απέρριψε και πάλι την αίτησή τους για τον ίδιο λόγο (απόφαση αρ. 1915/2009).

12. Στις 28 Μαΐου 2009, οι προσφεύγοντες ζήτησαν εκ νέου την συνέχιση της διαδικασίας. Με την απόφαση υπ'αρ. 2798/2010, το Δικαστήριο απέρριψε και πάλι το αίτημά τους.

13. Εν τω μεταξύ, το 2006, ο δεύτερος και τρίτος προσφεύγων διαδέχθηκαν τον πατέρα τους στα δικαιώματα του κυρίου.

14. Από τον φάκελο προκύπτει ότι η διαδικασία η σχετική με τα δικαιώματα κυριότητας της Μ.Ν. εξακολουθεί να εκκρεμεί ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων. Η επίδικη διαδικασία, την οποία κίνησαν οι προσφεύγοντες, εξακολουθεί επίσης να εκκρεμεί.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ

I. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6§1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

15. Οι προσφεύγοντες υποστηρίζουν ότι η διάρκεια της διαδικασίας παραβίασε την αρχή της «λογικής προθεσμίας» όπως αυτή προβλέπεται από το άρθρο 6§1 της Σύμβασης, που είναι διατυπωμένο ως εξής:

«Παν πρόσωπον έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσίς του δικασθή (...) και εντός λογικής προθεσμίας υπό δικαστηρίου, (...)το οποίον θα αποφασίση είτε επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως, (...)»

No Φ 092.22/637

16. Η Κυβέρνηση αντιτίθεται στην θέση αυτή.

17. Η υπό κρίση περίοδος άρχισε στις 16 Σεπτεμβρίου 1997, με την προσφυγή στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών εκ μέρους των προσφευγόντων. Η διαδικασία εξακολουθεί να εκκρεμεί. Επομένως, η περίοδος διήρκεσε μέχρι σήμερα περίπου δεκατέσσερα έτη για έναν βαθμό δικαιοδοσίας.

A. Ως προς το παραδεκτό

18. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 §3 (α) της Σύμβασης. Το Δικαστήριο κρίνει επίσης ότι δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Επομένως θα πρέπει να κηρυχτεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

19. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διαδικασίας εκτιμάται σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης και με βάση κριτήρια που έχει καθιερώσει η νομολογία, συγκεκριμένα την δυσκολία της υπόθεσης, την συμπεριφορά του προσφεύγοντα και των αρμοδίων αρχών καθώς και την σημασία της διαφοράς για τους ενδιαφερόμενους (βλ. μεταξύ πολλών άλλων, *Frydlender κατά Γαλλίας* [GC], αρ. 30979/96, §43, CEDH 2000-VII).

20. Το Δικαστήριο έχει εξετάσει επανειλημμένως υποθέσεις που εγείρουν θέματα παρόμοια με αυτό της υπό κρίση υπόθεσης και διαπίστωσε την παραβίαση του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης (βλ. προαναφερθείσα *Frydlender*).

21. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι στην υπό κρίση υπόθεση, η αναστολή της επίδικης διαδικασίας συνδέεται με την εκκρεμοδικία της διαδικασίας που κίνησε η Μ.Ν., η έκβαση της οποίας είναι καθοριστική για τα δικαιώματα κυριότητας των προσφευγόντων. Το Δικαστήριο διαπιστώνει εν τούτοις, ότι η διαδικασία την οποία κίνησε η Μ.Ν. είναι εκκρεμής από το 1987 και ότι αυτό επιφέρει επίσης την παράταση της διαδικασίας της παρούσας υπόθεσης λόγω του ότι το Πολυμελές Πρωτοδικείο εξαρτά την συνέχιση αυτής με το τέλος της διαδικασίας που αφορά την Μ.Ν.. Όμως, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ως προς την τελευταία αυτή διαδικασία, έχει ήδη διαπιστώσει την παραβίαση του άρθρου 6§1 της Σύμβασης λόγω της υπέρβασης της λογικής προθεσμίας (προαναφερθείσα *Νάστου* (αρ. 2), §§

No Φ 092.22/637

36-42). Το Δικαστήριο δηλώνει εκ νέου ότι εναπόκειται στα Συμβαλλόμενα Κράτη να οργανώσουν το δικαϊκό τους σύστημα με τέτοιο τρόπο ώστε τα δικαστήριά τους να μπορούν να εγγυώνται σε καθέναν το δικαίωμα να πετύχει μια οριστική απόφαση σε αμφισβητήσεις σχετικές με δικαιώματα και υποχρεώσεις του αστικής φύσεως εντός λογικής προθεσμίας (βλ. *Comingersoll S.A. c. Portugal*, [GC], αρ. 35382/97, §24, CEDH 2000-IV). Υπενθυμίζει επίσης ότι έχει ήδη κρίνει, ότι μπορεί να εναπόκειται στους δικαστές οι οποίοι έχουν επιληφθεί της υπόθεσης να εκτιμήσουν την αναγκαιότητα για αναστολή μιας διαδικασίας εν αναμονή της έκβασης μιας άλλης διαδικασίας, εναπόκειται όμως στις αρχές να επιτηρούν από κοντά την διεξαγωγή μιας τέτοιας διαδικασίας, ξέροντας ότι διακινδυνεύουν να δουν να καθυστερεί σημαντικά η κύρια διαδικασία (*Cionica c. Roumanie*, αρ. 3076/02, §75, 31 Μαρτίου 2009 και *I.D. c. Roumanie*, αρ. 3271/04, §45, 23 Μαρτίου 2010). Έχοντας υπόψη τη νομολογία του επί του θέματος, το Δικαστήριο κρίνει ότι στην υπό κρίση υπόθεση η διάρκεια της επίδικης διαδικασίας είναι υπερβολική και δεν ανταποκρίνεται στην απαίτηση της «λογικής προθεσμίας».

Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 §1.

II. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 13 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

22. Οι προσφεύγοντες παραπονούνται επίσης για το ότι στην Ελλάδα δεν υπάρχει καμία αποτελεσματική προσφυγή για να παραπονεθεί κανείς για την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας. Επικαλούνται το άρθρο 13 της Σύμβασης το οποίο είναι διατυπωμένος ως εξής:

«Παν πρόσωπον του οποίου τα αναγνωριζόμενα (...) Συμβάσει δικαιώματα και ελευθερία παρεβιάσθησαν, έχει το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον εθνικής αρχής, έστω και άν η παραβίασις διεπράχθη υπό προσώπων ενεργούντων εν τη εκτελέσει των δημοσίων καθηκόντων του.»

23. Η Κυβέρνηση αμφισβητεί την θέση αυτή.

A. Ως προς το παραδεκτό

24. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι η αιτίαση αυτή δεν είναι προδήλως αβάσιμη υπό την έννοια του άρθρου 35 §3 της Σύμβασης. Κρίνει επίσης ότι

No Φ 092.22/637

δεν αντίκειται σε κανένα άλλο λόγο απαραδέκτου. Θα πρέπει λοιπόν να κηρυχθεί παραδεκτή.

B. Ως προς την ουσία

25. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το άρθρο 13 εγγυάται μια πραγματική προσφυγή ενώπιον εθνικής αρχής που να επιτρέπει στον ενδιαφερόμενο να παραπονεθεί για την παραβίαση της υποχρέωσης, που επιβάλλεται από το άρθρο 6 §1, να εξεταστεί η υπόθεση εντός λογικής προθεσμίας (βλ. *Kudla c. Pologne* [GC], αρ. 30210/96, §156, CEDH 2000-XI).

26. Εξάλλου, το Δικαστήριο είχε ήδη την ευκαιρία να διαπιστώσει ότι η ελληνική έννομη τάξη δεν προσφέρει στους ενδιαφερόμενους μια πραγματική προσφυγή υπό την έννοια του άρθρου 13 της Σύμβασης που να τους επιτρέπει να παραπονεθούν για την διάρκεια της διαδικασίας (*Κόντη-Αρβανίτη κατά Ελλάδα*, αρ. 53401/99, §§ 29-30, 10 Απριλίου 2003 και *Τσουκαλάς κατά Ελλάδα*, αρ. 12286/08, §§ 37-43, 22 Ιουλίου 2010). Το Δικαστήριο δεν βρίσκει στην υπό κρίση υπόθεση κανένα λόγο να διαφοροποιηθεί από τη νομολογία αυτή, πολύ περισσότερο αφού η Κυβέρνηση δεν υποστηρίζει ότι η ελληνική έννομη τάξη εφοδιάστηκε εντωμεταξύ με μια τέτοια προσφυγή.

27. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο θεωρεί ότι στην υπό κρίση υπόθεση υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης λόγω της έλλειψης στο εθνικό δίκαιο προσφυγής που θα είχε επιτρέψει στους προσφεύγοντες να πετύχουν κύρωση του δικαιώματός τους να εξεταστεί η υπόθεσή τους εντός λογικής προθεσμίας, υπό την έννοια του άρθρου 6§1 της Σύμβασης.

III. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΚΑΛΟΥΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΙΣ

28. Οι προσφεύγοντες επικαλούνται το άρθρο 6§1 της Σύμβασης και παραπονούνται ότι κατά την δικάσιμο της 6^{ης} Οκτωβρίου 1998 ενώπιον του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, στερήθηκαν από τον φυσικό τους δικαστή. Επικαλούνται την ίδια διάταξη σε συνδυασμό με το άρθρο 14 της Σύμβασης και παραπονούνται για προσβολή της αρχής της ισότητας των όπλων. Υποστηρίζουν, χωρίς να διευκρινίζουν, ότι οι εθνικές αρχές ευνοήσανε τον αντίδικο, δηλαδή το Δημόσιο.

29. Οι προσφεύγοντες επικαλούνται το άρθρο 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου και παραπονούνται για την δέσμευση της ιδιοκτησίας τους.

No Φ 092.22/637

Για να θεμελιώσουν την αιτιάσή τους, οι προσφεύγοντες παραθέτουν την προαναφερθείσα υπόθεση *Νάστου* (αρ. 2), στην οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι «οι προσφεύγοντες προσάγουν ικανές αποδείξεις εις επίρρωση των ισχυρισμών τους, έτσι ώστε να δύνανται εγκύρως να επικαλούνται ενώπιόν του ότι είναι οι ιδιοκτήτες της επίδικου εκτάσεως» και ότι «Για τις ανάγκες της παρούσας διαφοράς, πρέπει επομένως να θεωρηθούν οι τελευταίοι ιδιοκτήτες της εν λόγω εκτάσεως». Στην ίδια υπόθεση το Δικαστήριο συμπέρανε ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 1 του Πρώτου Πρωτοκόλλου θεωρώντας ότι «η απουσία κάθε αποζημιώσεως για την κατάσχεση της περιουσίας των προσφευγόντων διαρρηγνύει, σε βάρος αυτών, τη δικαία ισορροπία η οποία πρέπει να τηρείται ανάμεσα στην προστασία της ιδιοκτησίας και στις απαιτήσεις του γενικού συμφέροντος.» (ό.π. §§30-35). Επικαλούμενοι τέλος το άρθρο 13 της Σύμβασης, παραπονούνται για την απουσία πραγματικής προσφυγής σχετικά με το δικαίωμα σεβασμού της περιουσίας τους.

30. Όσον αφορά τις αιτιάσεις σχετικά με τον δίκαιο χαρακτήρα της διαδικασίας και το άρθρο 14 της Σύμβασης, το Δικαστήριο κρίνει ότι είναι πρώιμες, αφού η επίδικη διαδικασία εκκρεμεί ακόμη ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων.

31. Όσον αφορά την αιτίαση που αντλείται από το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αρ. 1, το Δικαστήριο σημειώνει ότι στην (προαναφερθείσα) υπόθεση *Νάστου* (αρ. 2) έκρινε - υπογραμμίζοντας όμως ότι εναπόκειται πρωτίστως στις εθνικές αρχές, και ιδίως στα Δικαστήρια να αποφανθούν για το δικαίωμα ιδιοκτησίας ενός ατόμου- για τις ανάγκες της διαφοράς, ότι η οικογένεια *Νάστου* ήταν ιδιοκτήτρια του επίδικου ακινήτου (ό.π. §30). Παρόλα αυτά, το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι τα πραγματικά περιστατικά της παρούσας υπόθεσης διαφέρουν από την υπόθεση *Νάστου* (αρ. 2) και ότι συνεπώς, τα συμπεράσματα στα οποία κατέληξε το Δικαστήριο στην απόφαση αυτή δεν μπορούν να εφαρμοστούν στην παρούσα υπόθεση.

32. Στην υπό κρίση υπόθεση, όπως προκύπτει από τον φάκελο της πώλησης του οικοπέδου, οι προσφεύγοντες τελούσαν εις γνώση της αμφισβήτησης του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του οικοπέδου, πριν το αγοράσουν από την Μ.Ν. Ειδικότερα η Δ.Ο.Υ. δημοσίων κτημάτων εξέδωσε πρωτόκολλο κατάληψης του επίδικου ακινήτου στις 11 Νοεμβρίου 1985 και οι προσφεύγοντες το αγόρασαν στις 29 Δεκεμβρίου 1989.

No Φ 092.22/637

Συνάγεται ότι αγοράζοντάς το οι προσφεύγοντες ανέλαβαν εν γνώσει τους τον κίνδυνο να δουν την δέσμευση της ιδιοκτησίας τους να παρατείνεται. Επομένως, δεν μπορούν τώρα να παραπονούνται για την δέσμευση αυτή. Ως εκ τούτου, το Δικαστήριο θεωρεί ότι η αιτίαση που αντλείται από το άρθρο 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αρ. 1 είναι προδήλως αβάσιμη.

33. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει επίσης ότι το άρθρο 13 κατοχυρώνει την ύπαρξη στο εθνικό δίκαιο μιας προσφυγής που να επιτρέπει την εξέταση του περιεχομένου μιας «υπερασπίσιμης αιτίας» θεμελιωμένης στην Σύμβαση και να προσφέρει την κατάλληλη αποκατάσταση (βλ. προαναφερθείσα απόφαση *Kudla*, § 157).

34. Έχοντας υπόψη το συμπέρασμά του ανωτέρω υπό το πρίσμα του άρθρου 1 του Πρωτοκόλλου υπ' αρ. 1, το Δικαστήριο θεωρεί ότι ο προσφεύγων δεν μπορεί να επικαλεστεί το άρθρο 13, ελλείψει «υπερασπίσιμης αιτίας».

35. Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι το τμήμα αυτό της προσφυγής είναι προδήλως αβάσιμο και πρέπει να απορριφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 §§ 3 και 4 της Σύμβασης.

IV. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ

36. Σύμφωνα με το άρθρο 41 της Σύμβασης,

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων της, και αν το εσωτερικό δίκαιο του Υψηλού Συμβαλλόμενου Μέρους δεν επιτρέπει παρά μόνο ατελή εξάλειψη των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εφόσον είναι αναγκαίο, στον παθόντα δίκαιη ικανοποίηση.»

A. Ζημία

37. Οι προσφεύγοντες ζητούν 1.680.000 € από κοινού για την υλική ζημία και 20.000 € καθένας, για την ηθική βλάβη που υπέστησαν.

38. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα για υλική ζημία. Υποστηρίζει επίσης ότι μόνη η διαπίστωση της παραβίασης θα αποτελούσε επαρκή δίκαιη ικανοποίηση για ηθική βλάβη.

39. Το Δικαστήριο θεωρεί ότι δεν υπάρχει αιτιώδης σύνδεσμος ανάμεσα στην διαπιστωθείσα παραβίαση και την επικαλούμενη υλική ζημία και

No Φ 092.22/637

απορρίπτει το αίτημα αυτό. Δηλώνει επίσης ότι οι προσφεύγοντες υπέστησαν ηθική βλάβη λόγω της υπερβολικής διάρκειας της διαδικασίας και ότι συντρέχει λόγος να επιδικαστούν για το λόγο αυτό 20.000 € ατομικά στην Μαρία Ρεντζέπη, 20.000 € από κοινού στους Παναγιώτη Βουτυρά και Δανάη Βουτυρά, 20.000 € από κοινού στον Στέφανο Λαζαρίδη και την Ευτυχία Λαζαρίδη και 20.000 € από κοινού στους Χρυσούλα Κορλέτη, Κυριακή Παπαδοπούλου και Ιωάννα Παπαδοπούλου, συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.

Β. Έξοδα και δικαστική δαπάνη

40. Οι προσφεύγοντες ζητούν επίσης 15.000 € για έξοδα και δικαστική δαπάνη ενώπιον του Δικαστηρίου.

41. Η Κυβέρνηση καλεί το Δικαστήριο να απορρίψει το αίτημα για έξοδα και δικαστική δαπάνη, υποστηρίζοντας ότι το αιτούμενο ποσό δεν δικαιολογείται.

42. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι η επιδίκαση εξόδων και δικαστικής δαπάνης δυνάμει του άρθρου 41 προϋποθέτει ότι έχει αποδειχθεί ότι αυτά ήταν πραγματικά, αναγκαία και επίσης εύλογα ως προς το ύψος τους. (*Ιατρίδης κατά Ελλάδας* (δίκαιη ικανοποίηση), [GC], No 31107/96, §54, CEDH 2000-XI).

43. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι οι προσφεύγοντες δεν προσκομίζουν κανένα τιμολόγιο, παρά μόνο ένα αναλυτικό σημείωμα εξόδων, δακτυλογραφημένο και υπογεγραμμένο από τους δικηγόρους τους, στο οποίο αναφέρεται το αιτούμενο ποσό. Έχοντας υπόψη τα έγγραφα που έχει στην κατοχή του και τη νομολογία του επί του θέματος, το Δικαστήριο απορρίπτει το αίτημα σχετικά με τα έξοδα και την δικαστική δαπάνη.

Γ. Τόκοι υπερημερίας

44. Το Δικαστήριο κρίνει ότι αρμόζει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας επί του επιτοκίου της διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΑ,

No Φ 092.22/637

1. *Κηρύσσει* την προσφυγή παραδεκτή σχετικά με τις αιτιάσεις ως προς την υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας και την απουσία πραγματικής προσφυγής ως προς αυτό και απαράδεκτη για τα περαιτέρω,
2. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 §1 της Σύμβασης,
3. *Αποφαίνεται* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 13 της Σύμβασης,
4. *Αποφαίνεται* ότι
 - α) το καθ' ου η προσφυγή Κράτος θα πρέπει να καταβάλει εντός τριών μηνών, τα ακόλουθα ποσά: 20.000 € (είκοσι χιλιάδες ευρώ) ατομικά στην € € , 20.000 € (είκοσι χιλιάδες ευρώ) από κοινού στους € € € € € € , 20.000 € (είκοσι χιλιάδες ευρώ) από κοινού στον € € € € και 20.000 € (είκοσι χιλιάδες ευρώ) από κοινού στους € € € € και € € συν κάθε ποσό που μπορεί να οφείλεται ως φόρος.
 - β) από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής και μέχρι την καταβολή, τα ποσά αυτά θα αυξάνονται με απλό τόκο με επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατ' αυτό το χρονικό διάστημα επιτόκιο διευκολύνσεως οριακού δανεισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, προσαυξημένου κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες
5. *Απορρίπτει* το αίτημα δίκαιης ικανοποίησης για τα περαιτέρω.

Συντάχθηκε στα γαλλικά και στην συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως στις 10 Ιανουαρίου 2012, σύμφωνα με το άρθρο 77 § §2 και 3 του Κανονισμού.

André Wampach
Αναπληρωτής Γραμματέας

Anatoly Kovler
Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο έγγραφο
Η μεταφράστρια

Μαρία Καραμπάτσα